

Nr 42

Av herr **Stenberg m. fl.**, om höjning i visst fall av värdeminskningssavdraget för byggnad.

(Lika lydande med motion nr 37 i Första kammaren)

I fråga om avdrag för värdeminskning av byggnad som ingår i rörelse stadgar gällande skattebestämmelser att avdrag i regel skall ske med vissa procent årligen å byggnadsvärdet. I vissa särskilda fall får byggnadskostnaden dras av i dess helhet för det år under vilket byggnaden uppfördes, nämligen när det är fråga om rent tillfälliga byggnader, avsedda att användas en mycket kort tid. I alla normala fall tillämpas avskrivningsprocenten med lika storlek för varje år. I allmänhet torde den vara 2 till 3 procent, 4 procent i vissa fall.

Från folkpartiets sida har vid flera tillfällen under senare år framhållits, att avskrivningsreglerna i fråga om industribyggnader icke kan anses tillfredsställande utformade. Ur företagsekonomisk synvinkel är det nämligen önskvärt, att avskrivningsreglerna i princip är så utformade, att en högre avskrivningsprocent kan tillämpas under de första åren av det investerade kapitalets »livstid». I fråga om maskiner och inventarier är avskrivningsreglerna i den svenska skattelagstiftningen i viss utsträckning anpassade efter denna tankegång, medan som nyss sagts så icke är fallet vid avskrivning å byggnader. Över huvud taget synes den anmärkningen mot de nuvarande skattereglerna vara befogad, att stelheten i dem inte medger ett tillräckligt beaktande av den faktiska ekonomiska »livslängden» på en industribyggnad. Denna brist kan väntas bli än mer accentuerad genom den ökade rörlighet i det ekonomiska livet som inte minst stormarknaderna kan förutses medföra. En viss omredigering företogs av skattereglerna på denna punkt i samband med 1955 års lagändring i avsikt att tydligt markera den vikt som bör fästas vid den ekonomiska lagstiftningen när det gäller att fastställa skälig avskrivningsprocent. Praxis har emellertid inte ändrats i den riktning som vi här åsyftar.

Det kan vara av intresse att framhålla, att skattelagstiftningen i Norge och Danmark är utformad med hänsynstagande till de företagsekonomiska synpunkter som ovan angivits. Danmark har länge haft avskrivningsregler för byggnader, vilket medgivit en större avskrivning under byggnadens

första år än senare, medan de norska reglerna tidigare varit i huvudsak överensstämmande med de svenska. År 1957 genomförde Norge ändringar som innbar att man närmade sig det danska regelsystemet, medan man i Danmark genom ändringar i skattelagstiftningen ytterligare dirigerade förskjutningen i värdeminskingsavdragen mot byggnadernas tidigare skede. Följande tablå, som återgivits i de tidigare år väckta motionerna, ger en överblick av avskrivningsreglerna i fråga om industribyggnader i Danmark och Norge.

Avskrivning å byggnad vid engångsinvestering

Avskrivningsbelopp på byggnader i procent av anskaffningsvärde

År	Danmark		Norge	
	Gamla regler	Nya regler	Gamla regler	Nya regler
1— 4	11,5	12,5	2,5	3,75
5	1,5	2,5	2,5	3,75
6—24	1,5	2,5	2,5	2,50
25—37	1,5	0,0	2,5	2,50
38	1,5	0,0	2,5	1,25
39	0,5	0,0	2,5	0,00
40	2,5	0,0	2,5	0,00

Här är icke avsikten att belysa skattebördans faktiska storlek i de berörda länderna. Härvidlag inverkar självfallet även andra regler än de här berörda. Men vad gäller avskrivningsreglerna för byggnad som ingår i rörelse anser vi att såväl de danska som de norska reglerna är uttryck för en riktigare princip än de i vårt land tillämpade. Det borde därför undersökas huruvida icke denna princip kunde bättre beaktas även i den svenska skattelagstiftningen. Det förtjänar särskilt understrykas, att sedan 1955 års revision av företagsskattereglerna har företagens marknadsförhållanden och konkurrenssituation kommit i ett helt annat läge genom de gemensamma stormarknaderna i Europa. En anpassning av skattereglerna till de ändrade marknadsförhållandena synes naturlig. Med de ökade konkurrenskraven följer ett större behov av rationaliseringar liksom på hela produktionsapparatens förnyelse och utbyggnad. En justering av avskrivningsreglerna i fråga om byggnad som ingår i rörelse skulle utgöra ett värdefullt led i en politik som vill ta sikte på att underlätta det svenska produktionslivets anpassning till de nya förhållandena. Det bör slutligen framhållas att den ändring i skattereglerna som det här gäller icke syftar till att åstadkomma ett totalt sett ökat avskrivningsbelopp utan innebär, att en större del av den sammanlagda avskrivningen för en byggnad förskjutes mot början av byggnadens användningstid.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställer vi,
att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla
om utredning i syfte att anpassa avskrivningsreglerna vad
gäller värdeminskningssavdrag för byggnad som ingår i rö-
relse så att större värdeminskningssavdrag kan göras under
byggnadens första år.

Stockholm den 18 januari 1961

N. Stenberg

Gustav Boija

Sigv. Larsson

Harry Carlsson

Yngve Hamrin

Eric Nelander

C. W. Carlsson

Ebbe Rydén

M. Berglund

Gustaf Kollberg
